

Лекція : Облік необоротних активів

План

- 1.Поняття, класифікація, оцінка та завдання необоротних активів. НП(С) 121 « Основні засоби».
- 2.Документальне оформлення руху основних засобів та нематеріальних активів.
- 3.Синтетичний облік надходження та вибуття НА.
4. Інвентарний та аналітичний облік основних засобів.

Література.

1. НП(С) 121 « Основні засоби».
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору
3. П.Й Атамас , О.П.Атамас Облік у бюджетних установах с.73-94
4. В.І. Лемішовський с.214-241

1.Необоротні активи – це матеріальні та нематеріальні ресурси, які належать установі та забезпечують її функціонування та строк корисної експлуатації яких, як очікується становить більше одного року.

У необоротні активи бюджетних установ входять :

основні засоби

інші необоротні матеріальні активи

нематеріальні активи

капітальні інвестиції

Завданням обліку необоротних активів є забезпечення правильного документального оформлення і своєчасного відображення в реєстрах бухгалтерського обліку надходження, переміщення, вибуття всіх необоротних активів, які належать установі , зокрема і здані в оренду.

Основні засоби - це матеріальні цінності, що використовуються у діяльності підприємства протягом періоду, що перевищує один рік, їх вартість поступово зменшується у зв'язку з фізичним і моральним зносом. До основних засобів належать будівлі, споруди, передавальні пристрої, робочі і силові машини, обладнання, обчислювальна техніка, вимірювальні і регулювальні пристрої, транспортні засоби, виробничий і господарський інвентар, робоча і продуктивна худоба, багаторічні насадження, Земельні ділянки, капітальні вкладення на покращення земель, капітальні вкладення у багаторічні насадження, документація з типового проектування. Питання обліку основних

засобів регулюється НП(С) БОДС 121 « Основні засоби». Відповідно до НП(С) БОДС 121 об'єкт основних засобів визнається активом , якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигід, що пов'язані з його використанням та/ або він має потенціал корисності суспільства і його вартість може бути достовірно визначена.

Основні засоби відображаються у бухгалтерському обліку та звітності за первісною (історичною) вартістю, тобто за фактичними витратами на їх придбання, спорудження або виготовлення.

Первісною вартістю основних засобів вважається :

- вартість придбання -- у разі придбання за плату
- фактична собівартість виробництва – у разі самостійного виготовлення(створення)
- справедлива вартість - у разі безоплатного отримання від фізичних та юридичних осіб
- первісна (переоцінена)вартість – у разі безоплатного отримання від суб'єктів державного сектора
- залишкова вартість переданого об'єкта – у разі отримання в результаті обміну на інший актив
- умовна вартість – у разі відсутності активного ринку.

Первісна вартість об'єкта основних засобів, придбаного за плату включає такі витрати:

- суму , сплачену постачальникам активу або підрядникам за виконані будівельно-монтажні роботи(без непрямих податків)
- реєстраційні збори, державне мито та інші аналогічні платежі
- суму ввізного мита (при зарубіжних поставках)
- суму непрямих податків, якщо вони не відшкодовуються покупцеві
- витрати на страхування ризиків доставки
- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням та доведення до стану придатності для використання.

Первісна вартість об'єктів основних засобів може змінюватися внаслідок проведених переоцінок, індексацій, тощо обліковується за відновлювальною вартістю(поточною, індексованою, переоціненою).

Зміна первісної вартості основних засобів можлива у випадках добудови,дообладнання, реконструкції або часткової ліквідації.

Витрати на поточний та капітальний ремонт не зараховуються на збільшення вартості основних засобів.

2.Для обліку руху основних засобів використовують порівняно невелику кількість первинних документів. Перелік цих документів визначений наказом МФУ №818 від 13.09.2016р.:

Акт введення в експлуатацію основних засобів,

Акт приймання-передачі основних засобів,

Акт внутрішнього переміщення основних засобів,

Акт передачі на ремонт, реконструкцію та модернізацію основних засобів,

Акт приймання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих основних засобів,

Акт списання основних засобів(часткової ліквідації)

Акт списання групи основних засобів

Акт списання транспортних засобів,

Акт списання вилучених документів з бібліотечного фонду,

Розрахунок амортизації основних засобів(крім інших необоротних матеріальних активів),

1. Для оприбуткування та синтетичного обліку основних засобів планом рахунків БОДС передбачено синтетичні рахунки **10 Основні засоби** та **11 Інші необоротні матеріальні активи**.

Рахунок **10 Основні засоби** поділяється на субрахунки:

1010 Інвестиційна нерухомість

1011 Земельні ділянки

1012 капітальні витрати на поліпшення земель

1013 Будівлі, споруди та передавальні пристрої

1014 Машини і обладнання

1015Транспортні засоби

1016 Інструменти, прилади, інвентар

1017 Тварини та багаторічні насадження

1018 Інші основні засоби

Рахунок **11 Інші необоротні матеріальні активи** має субрахунки:

1111Музейні фонди

1112Бібліотечні фонди

1113 Малоцінні необоротні матеріальні активи

1114Білизна, постільні речі, одяг та взуття

1115 Інвентарна тара

1116 Необоротні матеріальні активи спеціального призначення

1117 Природні ресурси

1118 Інші необоротні матеріальні активи

4. Аналітичний облік основних засобів ведеться у інвентарних картках, які відкриваються на кожний інвентарний об'єкт (предмет):

Інвентарна картка обліку об'єкта основних засобів

Інвентарна картка групового обліку основних засобів

Інвентарна картка обліку тварин і багаторічних насаджень

Облік основних засобів за місцем їх зберігання ведеться матеріально відповідальними особами у розрізі інвентарних об'єктів. Окремим інвентарним об'єктом вважається закінчений конструктивний елемент з усіма належними йому пристроями та приладдям, конструктивно відокремлений предмет, який призначений для виконання самостійних функцій.

Для організації обліку та забезпечення контролю за збереженням основних засобів кожному об'єкту присвоюють інвентарний номер.

Інвентарний номер складається з дев'яти знаків

Знаки інвентарного номера								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Синтетичний рахунок	Номер субрахунку		Підгрупа		Порядковий номер предмета у групі			

Наприклад інвентарний номер комп'ютера буде наступним

Синтетичний рахунок 10 Основні засоби

Субрахунок 14 Машини і обладнання

Підгрупа 6 комп'ютерна техніка і її комплектуючі

Порядковий номер у групі 0015

Інвентарний номер комп'ютера 101460015

Субрахунок 1013 Будівлі, споруди та передавальні пристрої має 5 підгруп :

1-будівлі виробничо-господарського призначення

2- будинки, що повністю чи переважно призначені для проживання

3-споруди – водокачки, стадіони, басейни, дороги, мости, пам'ятники, загорожі

4- лінії електропередач, трубопроводи, кабельні та повітряні лінії зв'язку

5- гідротехнічні споруди.

Субрахунок 1014 Машини та обладнання має 8 підгруп

- 1- силові машини і обладнання
- 2- робочі машини і обладнання
- 3- вимірювальні прилади
- 4- регулювальні прилади та пристрої
- 5- лабораторне обладнання
- 6- комп'ютерна техніка і її комплектуючі
- 7- медичне обладнання

- 8-Інші машини і обладнання

Якщо субрахунок не має підгруп, то п'ята цифра ставиться 0.

Операції з необоротними активами

№ п/п	Зміст операції бухгалтерського обліку	Д ^т рахунку	К ^т рахунку
1	Отримання цільового фінансування для придбання основних засобів	2311, 2313	5411
2	Придбання устаткування, що потребує монтажу	1513	2113, 6211
3	Передача устаткування у монтаж	1311, 1312	1513
4	Відображення сум придбання, створення (виготовлення) власними силами капітального будівництва об'єктів основних засобів	1324	2113, 6211
5	Зарахування об'єктів основних засобів після введення в експлуатацію	10,11	13,11
	одночасно другий запис	5411	5111
6	Нараховано амортизацію основних засобів	8014, 8114	1411, 1412, 1414
7	Зарахування витрат після робіт з поліпшення основних засобів	10,11	1311, 1312, 1314
	одночасно другий запис	5411	5111
8	Списання об'єктів інших необоротних матеріальних активів	8014, 8114	1412
	нарахування амортизації у місяці їх вибуття		
	вартість об'єктів	1412	11
9	Вибуття основних засобів повністю зношених	1411	10, 1116